

НАШ ЖИВОТ

Госпођа Ч. одрадила је у животу све што се ваља. Док је била госпођица М. завршила је учитељску, размењивала две године писма са рачуновођом Миланом док је била смештена у школи у Лесковцу, после се за њега удала у Београду и родила два сина и ћерку. Као мале их је учила исто што и своје ћаке; математику, граматику, фискултуру, кућно васпитање, а касније да донесу хлеб и прошетају пса кад се са свирке враћају у пет изјутра. Изабраници њене деце били су из пристојних породица и радо су долазили на ручак сваке недеље. Родили су јој укупно петоро унучади који су имали одличан просек у школи и носили њене штрикане џемпере за Божић. Милан и она су сваког лета ишли у Крашиће на месец дана. Госпођа Ч. је читала историјске романе.

Неколико месеци након што је свечано испраћена у пензију Милан је умро. Није се дуго мучио и имали су уштеђевину за сахрану. Подигла је споменик и изабрала њихове најлепше портрете, кад су имали тек покоју седу и права леђа.

Остала је сама, али није јој било криво. Деца и унучи су се раселили, долазили да је посете колико су могли. У првих пет година пензије попила је безброј кафа са сваком удовицом из зграде, у наредних пет прочитала сваку књигу из кућне библиотеке и оближњег градског огранка. Једног дана се госпођа Ч. у реду у самопослужи запитала шта више тражи на овој земљи и да ли ће је Бог ускоро узети. То је било пре скоро двадесет година.

Осећала је да је обавила све што је требало. Понекад би се сетила младог боксера из Лесковца који ју је упорно звао на шеталиште сваке суботе. Будила се сваког дана у нади да ће бити последњи. Одлагала је посете лекару док је старији син не би повео за руку. У дому здравља су све сестре биле одушевљене њеном крвном сликом.

Једног кишног поподнева зачула је куцање на вратима. Комшиница Мара некада је била уредница у издавачкој кући у Сарајеву, и једна је од ретких истински упечатљивих саговорница у згради, али увек у домаћу кафу сипа превише шећера. Госпођа Ч. сваког преподнева смерно испија ту бљувотину надајући се дијабетесу. Мара је имала на себи крзнени оковратник од лисице.

У Коларцу млади колега с факултета држи предавање о Балзаковој *Шајринској кожи*. Зар не би било лепо да мало виде света? Госпођа Ч. давно је одустала од књижевних вечери у Београду. Није се осећала угодно међу том децом. Носили су минђуше у носевима и пушили смрдљиве металне направе уместо цигарета. Комшиница је пак инсистирала, одувек је волела Балзака. За њега се причало да је пио ненормалне количине кафе и писао по целу ноћ. На спомен кафе госпођа Ч. се стресла, проценивши да је ипак безболније истрпети трубљење неког зализанка о француском писцу него прогутати две Мирине шећеруше у дану. Одабрала је најбољу кошуљу, у којој груди нису изгледале као да досежу до пупка.

Сала је била полупразна; људе је вероватно одвратила киша. Глас младог, нервозног предавача и безброј поштапалица успављивали су госпођу Ч. Да се бар оклизнула на степеницама и ударила главом о бетон. Брзо и ефикасно. С том мишљу утонула је у сан. „...Убити осећања да бисмо живели стари, или умрети млад мирећи се са патњама страсти.“

Госпођа Ч. обрисала је бале заједно с наранџастим кармином. Шта је то рекао о умирању?

„У овом цитату огледа се сва апсурдна фаталност људског живота. Балзакова филозофија заснива се на мишљењу да свако има одређену количину виталне енергије коју троши. Можемо да успоримо или убрзамо тај процес. 'Жеља нас сагорева', каже писац, води бржој смрти. Па ипак, доживљаји јунака наводе читаоца на рефлексiju: није ли пријатније живот изгубити у задовољствима, будући да ћемо га свакако једном изгубити? Пасивност пре или касније доноси досаду, депресију, интелектуалну смрт. Истражујући границе филозофије хедонизма и слободне воље, јунак нам доказује да је наше постојање закључано у неизбежној контрадикцији. Наша такозвана слободна воља даје нам само избор између два облика смрти: инерција и дуговечност, или страст и самоуништење.“

Госпођа Ч. сад је била потпуно будна и пренеражена. Године вегетације и инерције претвориле су је у њене порцеланске фигурице које скупљају прашину на полицама јер је унуцима забранила да се њима играју. Да ли је могуће да јој срце и даље снажно куца јер му никада није дала прилику да се сломи? Осетила је како јој навиру сузе и пожурила у тоалет.

Њен удобан и поштен живот одједном јој је деловао промашено. Да се бар једном усудила да обуче халтере које јој је сестра поклонила за прву брачну ноћ, да је опсовала на родитељском састанку или макар зачинила каријем пилетину као што су је деца безброј пута молила.

Није се потрудила да обрише сузе чувши звук врата. Ипак, неко ју је неко ословио именовом. Био је то један старчић у радном оделу домара, чупаве сиве косе, погурених леђа, али широких рамена. Госпођа Ч. је у мутним очима препознала некадашње светлуцаво зеленило свог боксера из Лесковца. Поновио је њено име треперавим гласом, далеким ехом некадашње снаге. Ћутке му се приближила, узела га за руку и ставила је на своје груди.

Срце јој је лупало и нешто је у њој расло, а онда је најзад, након деведесет и две године, опустила стисак.

Тара Лекић (1997, Нови Сад) завршила је француски језик и књижевност на Филозофском факултету у Новом Саду. Ауторка је збирке песама *Лоше жваке*. Пише поезију и прозу, преводи са француског, италијанског и енглеског језика.